

Ramazan Bayram

11 Yaşında
Beşiktaş Bilim ve
Sanat Merkezi

ÇOCUK ve MEDYA

Çocuk Kimdir?

Çocuk, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre 0-18 yaş arası insandır. Biz çocuklar her geçen gün geliyoruz. Gelişirken de bazı olumsuz etkenlerden etkileniyoruz. Bunlardan birisi de medyadır.

Medya Nedir?

Medya, tüm kitlesel iletişim araçlarını kapsar. Yani medya sadece bilgisayar, televizyon gibi araçları kapsamaz, daha kapsamlıdır.

Medyanın Çocuklar Üzerindeki Etkisi

Medya her geçen gün büyüyor ve biz çocuklara tehdit oluşturuyor. Bu tehditlerden bazıları:

- Çeşitli sağlık sorunları
- Sosyalleşememe
- Okul performansında düşüş
- Şiddete yönelme

Biz çocuklar internette elektronik posta, tartışma-forum sayfaları, muhabbet odaları aracılığıyla birbirimizle iletişime geçer, bilgi alışverişinde bulunur ve birbirimizi destekleriz. Arkadaşlık ortamından uzak yaşadığımız şehirlerde arkadaş ortamını ve ihtiyacını internet ortamlarında buluyoruz. Bu arkadaşlık ilişkileri çok sıklıkta ama kısa sürelidir. Bir otobüse binip herhangi biriyle bir süreliğine karşılaşmış gibiyizdir. Bu ortamda kontrol de çok azdır. Bu yüzden internet iletişimde konuştuğumuz kişinin kendini doğru tanıtır tanıtmayacağını, gerçek kişiliğini gösterip göstermeyeceğini bilemeyiz.

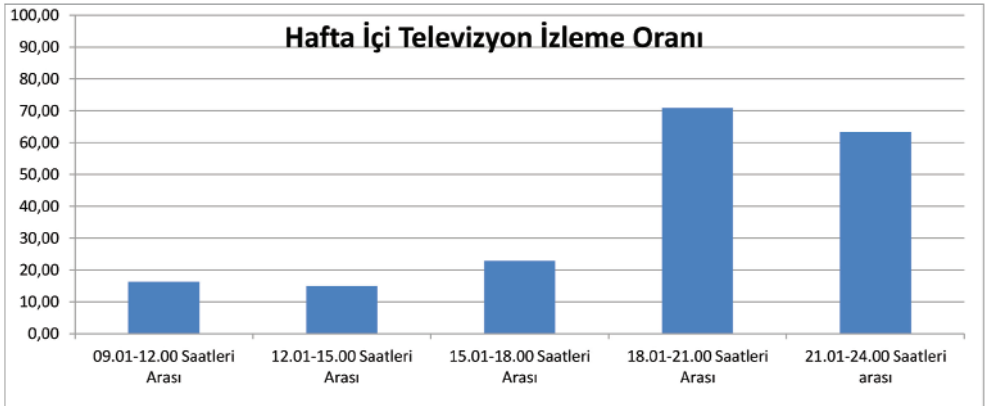
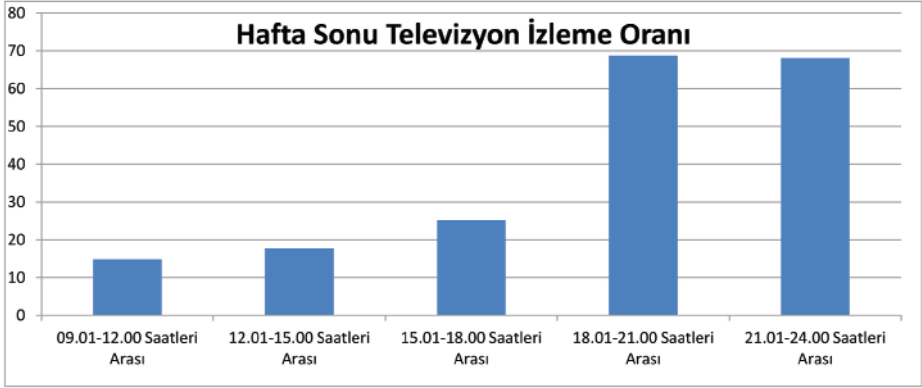
Bandera'nın 1963'te okul öncesi çocuklarda yaptığı araştırma şöyledir:

Bir aktör bir oyuncuğa hareket etmesini söylüyor, etmeyince vuruyor,

1. grupta aktör şekerle ödüllendiriliyor.
2. grupta aktöre ne ceza, ne de ödül veriliyor.
3. grupta aktör sözel olarak azarlanıyor.

Bu filmnden sonra 1. ve 2. gruptaki çocuklar daha saldırgan davranırken, 3. gruptaki çocuklar daha sakin oluyor. Çünkü 1. ve 2. grupta aktörün yaptığı davranış hoş karşılanırken 3. grupta aktörün yaptığı davranışın yanlış olduğu gösteriliyor. Sonuç olarak çocuklar televizyon ve internet ortamında gördüklerini kendi hayatlarına da işleyebiliyor.

2009'da RTÜK'ün yaptığı Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması'nın bulgularına göre şu grafikler ortaya çıkmıştır:

Bu iki grafiğe göre hafta sonunda televizyonun daha çok izlendiği ve 18.01-21.00 saatleri arası daha çok izlendiği bulgusuna varılmıştır. Bu saatler çocukların da uyanık olup aileleri ile birlikte zaman geçirdiği saatlerdir. Bu nedenle bu saatte yayımlanan programların niteliği, ailelerin bu konudaki bilinci biz çocukların gelişimi açısından çok önemlidir.

Çözüm Yolları Nelerdir?

Medyanın içinde barındırdığı tehditlere çözüm yolları bulunabilir. Örneğin:

- Çocukları eğitici çeşitli oyunların hazırlanması
- Gazete ve dergilerde faydalı içeriklerin gösterilmesi
- Biz çocukların internette gezinimini kontrol etmek (çünkü çocuklar daha neyin iyi neyin kötü olduğunu ayırt edemeyebilir.)

Çözümler çeşitlendirilebilir; ancak kısıtlama koymak çözüm değildir. İnsan kısıtlama koyulan şeyin daha çok üstüne gider. Çocukların zaten içinde olduğu medyanın yaksaksız ama bilinçli, doğru ve faydalı kullanımını sağlamak dileğiyle...